

VLAAMSE RAAD

ZITTING 1993-1994

OPENBARE COMMISSIEVERGADERINGEN

HANDELINGEN

COMMISSIE VOOR BUITENLANDSE EN EUROPESE AANGELEGENHEDEN

VERGADERING VAN 28 JUNI 1994

Interpellatie van de heer R. Van Hooland tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over het uitblijven van een diplomatieke culturele uitstraling van Vlaanderen

VOORZITTER : de heer S. De Clerck

— *De interpellatie wordt gehouden om 14.15 uur.*

Interpellatie van de heer R. Van Hooland tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over het uitblijven van een diplomatieke culturele uitstraling van Vlaanderen

De voorzitter : Aan de orde is de interpellatie van de heer Van Hooland tot de heer Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over het uitblijven van een diplomatieke culturele uitstraling van Vlaanderen.

De heer Van Hooland heeft het woord.

De heer R. Van Hooland : Mijnheer de voorzitter, ik stel het zeer op prijs dat, ondanks de vele activiteiten van de minister-president, ik deze dagen toch de gelegenheid krijg mijn interpellatie te houden. Ik wil ze zo algemeen mogelijk formuleren.

Het gaat niet om de vraag waarom bepaalde attachés wel of niet zijn aangesteld of wanneer dit zal gebeuren. Het gaat ook niet over de relatie Vlaanderen-Groot-Brittannië of

welk ander land ook. Toen wij als leden van de commissie voor Buitenlandse en Europese Aangelegenheden in Groot-Brittannië verbleven had ik in de ambassade een bijzonder leerrijk gesprek. Ik kon toen vaststellen dat er voor het gehele Verenigd Koninkrijk formeel geen enkel diplomaat is belast met de culturele uitstraling van Vlaanderen. Sommige collega's zijn beter dan ik op de hoogte van de diplomatieke vertegenwoordiging in bepaalde landen.

In Groot-Brittannië zijn er geen consuls of functionarissen met een vergelijkbare vertegenwoordigende functie die het voor Vlaanderen kunnen opnemen. De georganiseerde culturele uitstraling is een strategisch onderdeel van het internationaal beleid van de Vlaamse regering. Mijnheer de minister-president, ik meen dat u deze mening deelt ; trouwens uw beleid toont dat ook duidelijk aan. Wij hebben een grote traditie. Vlaanderen kende gedurende eeuwen een culturele uitstraling. De voortreffelijke brochure die wordt uitgebracht naar aanleiding van de Europese elfdaagse van 1 tot 11 juli, is daarvan een duidelijk bewijs. U verwijst daarin onder meer naar die grote traditie, en hoe onze cultuurdragers internationaal gewaardeerd werden. U stelt daarin ook dat het uw bedoeling is de formele diplomatie aan te vullen met Vlaamse culturele ambassadeurs. Ik citeer uit de brochure : "Vlaanderen is een van

de twee grote Belgische gemeenschappen en eeuwenlang al staat het internationaal bekend als een land van de kunst dat een merkwaardige invloed uitoefende in Europa. Onze polyfonisten waren kapelmeesters aan de meeste hoven in de 15e en 16e eeuw. Zij stichtten de Venetiaanse school, wierpen zich in Italië op als gegeerde meesters en hun gezag reikte doorheen heel de barokperiode tot bij Johan Sebastian Bach. Onze schilders prijken in alle musea van de wereld. Zelden werd door kunstenaars zo vaak en zo ver gereisd als toen". Ik hoef niet te zeggen dat Beethoven "Van Beethoven" heet en vele generaties terug uit Sint-Kathelijne afkomstig was. Bepaalde activiteiten van de Europese elfdaagse zijn reeds gestart. Voor diegenen die het nog niet weten, wil ik vermelden dat Vlaanderen een voetbalploeg heeft, ik geef toe dat zij wel enigszins verschilt van die van Ierland . De Vlaamse burgemeesters voetballen minstens twee maal per jaar tegen de Nederlandse burgemeesters. Voor zover ik mij herinner hebben de Belgische burgemeesters meestal gewonnen. Ik wil hiermee illustreren dat er in Vlaanderen heel wat gebeurt.

Het Belgisch probleem is de verhouding Nederlandstaligen-Franstaligen in de diplomatie. Het verlengen van de opdracht van Franstaligen is ten nadele van de Nederlandstaligen, wiens aanstelling wordt uitgesteld en waardoor de uitstraling van de

Van Hooland

Vlaamse cultuur ook wordt beperkt. U hebt terecht geëist dat Vlaanderen inspraak zou krijgen bij de benoeming van ambassadeurs. Ik heb bij herhaling vastgesteld dat sommige diplomaten bijzonder weinig weten over de Vlaamse cultuur en over de staatsvorming. Ik heb ook het gevoel dat zij met de staatsvorming veel moeite hebben en het niet opnemen voor de gemeenschappen. Wij moeten ons daarvan rekenschap geven.

Uit een bepaalde ambassade kreeg ik de vraag dat de Vlaamse gemeenschap meer initiatieven zou nemen op het domein van de culturele uitstraling, bijvoorbeeld in Groot-Brittannië, met Londen als culturele hoofdstad, het centrum van de Commonwealth.

In Groot-Brittannië wordt de mogelijkheid geboden om de culturele uitstraling van Vlaanderen te vergroten en om de "verschrikkelijke Brusselse bureaucratie" te situeren waar zij thuishoort, namelijk in de enorme culturele diversiteit in Europa. Men is vragende partij voor meer culturele uitstraling, voor de bevestiging van meer culturele diversiteit in Europa, meer bepaald wat de Vlaamse cultuur betreft.

Alvorens tot de eigenlijke vraag te komen, wil ik twee vaststellingen formuleren. In de eerste plaats zien wij dat de Vlaamse regering over een belangrijk aantal culturele ambassadeurs beschikt, die terecht als complementaire ambassadeurs worden beschouwd. Wij juichen dit waardevol en innoverend Vlaams initiatief toe. Wij menen echter dat het aangewezen is dat deze uitstraling — ik denk aan I Fiamminghi en aan vele anderen — wordt aangevuld en ondersteund in het diplomatieke netwerk in de ruime zin, dus in het formele diplomatieke netwerk, waaraan ook de Vlaamse Gemeenschap rechtstreeks of onrechtstreeks zeer veel middelen besteedt.

Anderzijds leer ik uit het antwoord van de minister op vraag 45 dat de Vlaamse regering op 23 juli 1993 en op 23 december 1993 besliste dat er verschillende gemeenschapsattachés zullen worden aangesteld. Vijf maanden na deze beslissing is de aanwervingsprocedure voor de gemeenschapsattachés nog steeds niet afgerond.

Mijnheer de minister-president, lijkt het u aangewezen dat er naast de culturele ambassadeurs eveneens een diplomatieke culturele vertegenwoordiging bestaat ?

Zo ja, overweegt u om de gemeenschapsattachés met deze taak te belasten of komen er aparte culturele attachés ?

Indien de gemeenschapsattachés worden belast met deze taak, waarom wordt hun aanwerving en aanstelling dan niet bespoedigd ?

Indien u de voorkeur geeft aan culturele attachés, hoeveel zullen er dan worden aangeworven, wanneer zullen zij worden aangeworven en waar zullen zij bij voorrang worden tewerkgesteld ?

De voorzitter : De heer Van Nieuwenhuysen heeft het woord.

De heer L. Van Nieuwenhuysen : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, ik ben het eens met de heer Van Hooland dat dit een belangrijke aangelegenheid is.

De discussie beperkt zich volgens mij echter niet tot het louter culturele of het cultureel-diplomatieke vlak. De heer Van Hooland heeft er reeds op gewezen dat er een belangrijke taak is weggelegd voor diplomaten, onder meer inzake het uitleggen van de staatsvorming.

Wij zijn van oordeel dat Vlaanderen zich op het wereldtoneel moet profileren. Mijnheer de minister-president, ik moet toegeven dat u op zijn minst de indruk geeft dat u deze doelstelling nastreeft. Wij moeten daartoe echter niet alleen blijken geven

van zelfrespect en zelfvertrouwen en ons dus niet alleen richten tot regio's. Er moet ook een politiek apparaat voorhanden zijn om een dergelijk buitenlands beleid te kunnen voeren. Er is dus nood aan een specifiek bestuursorgaan dat zich op een vakkundige wijze moet bezighouden met de buitenlandse politiek van de regering. Dit bestuursorgaan moet worden ondersteund door diplomaten.

Wij denken in dit verband niet in de eerste plaats aan handels- en culturele attachés, die zeker ook nuttig werk verrichten, maar aan echte diplomaten die de politieke betrekkingen met buitenlandse mogendheden helpen tot stand brengen, die op een deskundige wijze verslag kunnen uitbrengen over de politieke context waarin de bezoeken van de Vlaamse regeringsleden plaatsvinden.

Het zou onverstandig zijn om hiervoor uitsluitend te rekenen op de Belgische diplomatie. Sommige leden van het Belgisch diplomatiek korps zijn Vlaanderen ongetwijfeld goed genegen, maar het is u waarschijnlijk bekend dat dit niet van alle leden kan worden gezegd.

Terloops verwijs ik naar uw antwoord op mijn actuele vraag van 2 juni jongstleden in de openbare vergadering. U verklaarde toen dat het probleem van de taakaders niet aan de orde is. Negen dagen later las ik in De Standaard dat u zelf ook bedenkingen hebt bij deze taakaders.

Minister-president L. Van den Brande : Mijnheer Van Nieuwenhuysen, u vergeet dat ik aan het antwoord op uw vraag uitdrukkelijk drie maal "vooralnog" en "vandaag" heb toegevoegd.

De heer L. Van Nieuwenhuysen : Alleszins beter laat dan nooit.

Inspraak bij de aanstelling van de Belgische diplomaten is weliswaar belangrijk. Het zal u waarschijnlijk echter niet verwonderen dat wij pleiten voor een eigen diplomatiek korps. Bij de bespreking van de aan-

Van Nieuwenhuysen

passing van de begroting heb ik genoteerd dat de aanwerving van de gemeenschapsattachés gebeurt via het Vast Wervingssecretariaat en dat zij moeten beantwoorden aan het profiel en het niveau van het diplomatiek personeel. Ik ben het hiermee eens, maar ik had dan toch graag vernomen in hoever de gemeenschapsattachés effectief de diplomatieke status genieten. Ik weet dat u ze beschouwt als hoofd van de vertegenwoordiging van de Vlaamse Gemeenschap. Betekent dit dat zij effectief tot het diplomatiek korps behoren, dat hun kantoor dezelfde status heeft als een ambassade of een consulaat, dat ze van dezelfde voorrechten genieten als diplomaten, dat zij worden uitgenodigd op allerlei evenementen en recepties? Dit is niet onbelangrijk in de diplomatieke wereld omdat op deze plaatsen informatie over Vlaanderen wordt verspreid, waar informatie wordt ontvangen en waar goodwill wordt gecreëerd.

Wij zijn ervan overtuigd dat dit land — wat ons betreft zo vlug mogelijk — zal bezwijken aan zijn eigen tradities. Dit is trouwens ook gebeurd in Tsjechië en in Slowakije. U weet dat wij een dergelijke breuk, in tegenstelling tot sommige anderen, zouden toejuichen. We doen er al leszins verstandig aan deze mogelijkheid te anticiperen. Dit klinkt misschien wat voorbarig, maar wij moeten ons er terdege van bewust zijn dat wij in voorkomend geval op internationale erkenning moeten kunnen rekenen. Daarom moet nu al een volwaardig buitenlands politiek beleid worden gevoerd. Wij pleiten dan ook voor de snelle aanstelling van gemeenschapsattachés, naast een volwaardige administratie voor buitenlandse betrekkingen.

De **voorzitter** : De heer Valkeniers heeft het woord.

De **heer J. Valkeniers** : Mijnheer de voorzitter, de heer Van Hooland heeft zopas gezegd dat de Vlaamse

regering inspraak moet hebben bij de benoeming van onze diplomaten in het buitenland.

Misschien herinneren sommigen van de collega's zich mijn voorstel van resolutie dat mede werd ondertekend door verschillende partijen en waarin werd gevraagd dat de Vlaamse regering inspraak zou hebben bij de benoeming van de ereconsuls. De minister-president weet ongetwijfeld dat het over een groot aantal personen gaat.

Deze ereconsuls zijn al te vaak Franstaligen, die zelfs geen Nederlands kennen.

Graag kreeg ik de mening van onze minister-president over dit voorstel van resolutie.

Voorts ben ik het ermee eens dat wij gemeenschapsattachés moeten aanstellen, naast de handelsattachés. Ik meen echter dat het niet mogelijk is een volledig net van Vlaamse diplomaten uit te bouwen over de hele wereld aangezien wij op nationaal niveau reeds over een dergelijk net beschikken.

Verleden jaar maakte ik deel uit van een delegatie van de Vlaamse Dienst voor Buitenlandse Handel ter voorbereiding van de reis die meer dan een jaar later, waarschijnlijk in het najaar, zal plaatsvinden. Wij hebben toen vastgesteld dat de Belgische handelsattachés, van wie men ondertussen min of meer een keuze heeft gevraagd, actief waren voor de beide grote landsgedeelten. Het moet inderdaad mogelijk zijn dat ingevolge het sluiten van een protocol, handelsattachés die door een bepaalde gemeenschap worden aangeduid, zich ook inzetten voor de andere gemeenschappen, zo niet zouden er te veel handelsattachés moeten worden aangesteld.

De **voorzitter** : Minister-president Van den Brande heeft het woord.

Minister-president L. Van den Brande : Mijnheer de voorzitter, er bestaat reeds een samenwerkingsak-

koord en de suggestie van de heer Valkeniers werd reeds besproken. Het is de logica zelf dat na de regionalisering van de economische handelsattachés, en op plaatsen waar slechts één handelsattaché is benoemd, deze ook voor de andere gemeenschappen werkt.

De heer J. Valkeniers : Mijnheer de voorzitter, ik heb hieromtrent juist een antwoord gekregen op een parlementaire vraag die ik heb gesteld in de Senaat. Toen wij in Pretoria verbleven, de dag voor de inauguratie van de heer Mandela, stelde een vroeger Vlaams-nationalistisch schepen van Veurne aan prins Philip, die daar ook aanwezig was, de vraag of het niet mogelijk was dat hij ook Vlaamse delegaties zou begeleiden. Daarop heeft de prins geantwoord dat dit niet kon, aangezien dit niet in overeenstemming zou zijn met de grondwet.

Ik heb toen aan de federale eerste minister de vraag gesteld of dat al dan niet mogelijk is. Op zijn beurt antwoordde hij dat, ingevolge de Sint-Michielsakkoorden, de bevoegdheidsverdeling op het vlak van de buitenlandse handel werd gedefinieerd. Artikel 6, eerste lid, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, gewijzigd door de bijzondere wet van 16 juni 1993, bepaalt dat de gewesten bevoegd zijn voor het afzetten en uitvoerbeleid, onverminderd de federale bevoegdheid, een bevorderingsbeleid te voeren in overleg met de gewesten en, met het oog op een maximale efficiëntie, bij voorkeur via de in artikel 92 bis, paragraaf 1, van dezelfde bijzondere wet bedoelde samenwerkingsakkoorden met een of meer gewesten. Aldus kunnen de gewesten aan de federale overheid voorstellen dat de Belgische Dienst voor Buitenlandse Handel, samen met de gewestelijke diensten voor buitenlandse handel, gezamenlijke handelsmissies organiseert welke door Prins Philip als erevoorzitter van de BDBH worden geleid. Voor handelsmissies waaraan de

Valkeniers

BDBH zijn medewerking verleent, is ten aanzien van het parlement uiteraard de federale minister van Buitenlandse Handel verantwoordelijk.

Mijnheer de minister-president, het zou interessant zijn uw stelling ter zake te mogen vernemen.

De **voorzitter** : Minister-president Van den Brande heeft het woord.

Minister-president Van den Brande : Wij moeten trachten om bepaalde opvattingen opzij te zetten en een eenheid in visie te ontwikkelen op het vlak van onze buitenlandse relaties. Het is goed om hierop te reflecteren.

De culturele uitstraling van Vlaanderen in het buitenland is inderdaad één van de hoofddoelstellingen van het buitenlands beleid van de Vlaamse regering. Mijnheer Van Nieuwenhuysen, ik neem akte van uw opmerking dat ik de indruk geef dit als een prioriteit te beschouwen. De feiten tonen aan dat dit ook werkelijk het geval is. Het is positief dat deze coördinerende en richtinggevende bevoegdheid gekoppeld is aan de verantwoordelijkheid van het voorzitterschap van de Vlaamse regering. Op die manier kunnen wij op een geïntegreerde manier de totaal andere dimensie van de nieuwe grondwet een gerichte invulling geven.

Bij mijn vele contacten, zowel hier als in het buitenland, is het mij opgevallen dat dit punt van de grondwettelijke herschikking het meest innovatieve is. De deelstaten hebben, over alle federale stelsels heen, de grootste buitenlandse bevoegdheid, ook in hun relatie tot de Europese Unie. Wij hebben de plicht om deze bevoegdheid inhoud te geven. Ik heb gisteren in Luxemburg nog in een lezing gezegd dat degenen die in het binnenland in verwarring geraken door de staatshervorming, deze verwarring ook in het buitenland zullen verspreiden. Het komt er dus op aan om alles klaar en duidelijk te

organiseren. Dit is niet zomaar een intentie, het is een grondwettelijke opdracht.

Om deze opdracht te concretiseren en om deze beleidsoptie te verwezenlijken, beschikken wij over diverse instrumenten of mogelijkheden. Vooreerst is er het traditionele kanaal van de culturele akkoorden waarbij afspraken worden gemaakt van regering tot regering via de direct bevoegde administraties. De inbreng van de Belgische diplomatie hierbij is minimaal. Dit is geen kritiek omdat het tot de traditie behoort dat over deze culturele akkoorden door onze administratie ambtelijk wordt onderhandeld om daarna op politiek vlak te worden geconcretiseerd.

De samenwerkingsprogramma's worden voorbereid door de bevoegde Vlaamse administratie en ondertekend door de directeur-generaal van de administratie Externe Betrekkingen of door zijn vertegenwoordiger. Wanneer noodzakelijk of gewenst, treedt de Belgische diplomatieke vertegenwoordiger op als communicatiekanaal en neemt hij akte van de samenwerkingsprogramma's.

De verantwoordelijkheid voor de inhoud van het culturele programma ligt nu duidelijk en ondubbelzinnig bij Vlaanderen.

Wij hebben een hele reeks van culturele akkoorden opgebouwd sedert het tot stand komen van de eerste culturele autonomie. Ik heb de opdracht gegeven om deze akkoorden nauwkeurig te onderzoeken en na te gaan wat er concreet op het terrein mee gebeurt. Ik ben voorstander van een meer gerichte en geconcentreerde actie. De culturele akkoorden die wegens omstandigheden of door bepaalde evoluties eigenlijk nog maar weinig inhoud hebben, moeten worden herbekeken. Het is beter om een beperkt aantal zaken goed te doen, dan wel om te proberen overal iets te verwezenlijken en

het risico te lopen dat er uiteindelijk niets van terecht komt.

In de Europese Unie wordt de culturele uitstraling vooral bevorderd via eigen culturele initiatieven. Ik verwijs in dat verband naar het programma van de culturele hoofdsteden van Europa, naar vertalingen, Europese programma's, media en culturele netwerken.

In de meeste gevallen nemen de betrokken kunstenaars, verenigingen en steden hieraan rechtstreeks deel, zonder diplomatieke tussenkomst.

Een jaar geleden heb ik gezegd dat de interactie en de culturele uitstraling niet enkel tot stand kan komen via verdragen en akkoorden. Wij moeten voortbouwen op een groot aantal menselijke en informele kanalen en initiatieven ondersteunen. De culturele uitstraling van Vlaanderen is een doelstelling van het politiek beleid, die echter niet alleen door de overheid kan worden gerealiseerd.

De directe bilaterale samenwerking met Nederland, een belangrijke aan gelegenheid binnen en buiten het culturele akkoord, en de Nederlandse Taalunie geven vorm aan de culturele uitstraling van Vlaanderen in Nederland en van Vlaanderen en Nederland samen in het buitenland. Tijdens een bijeenkomst van de Benelux-universiteit te Amsterdam heb ik aan die bijzondere binding een aantal beschouwingen gewijd, precies om die samenwerking nog te benadrukken. Er is ook een rechtstreekse samenwerking buiten de klassieke diplomatieke kanalen. De meest succesrijke voorbeelden in de afgelopen periode van die directe samenwerking zijn de gezamenlijke Vlaams-Nederlandse deelname aan de Biënnale van Venetië en aan de Frankfurter Buchmesse van 1993. Nieuwe instrumenten van culturele uitstraling zijn ongetwijfeld de culturele ambassadeurs. Mijnheer Van Hooland, ik stel met genoeg vast dat u behoort tot die steeds groter wordende schare van natiegenoten die het instrument van culturele am-

Van den Brande

bassadeur ten volle onderschrijven. Ik heb trouwens het gevoel dat de discussie omtrent de culturele ambassadeurs wat is weggeëbd. Ik onderstreep nogmaals dat ik nooit heb gevraagd om een kwartet van Schubert met drie uit te voeren. Ik tracht de critici definitief te overtuigen met er op te wijzen dat het respect voor de autonomie van de cultuur en van de kunst blijft bestaan en dat het project een onderdeel is van de culturele uitstraling.

Er is ook de discussie over de oprichting van een leerstoel-Vlaanderen aan de universiteit van Harvard waarvan het dossier reeds acht tot negen jaar aansleept. Ik heb het akkoord onlangs ondertekend. Het project zal dus van start gaan in samenwerking met Nederland. Het kadert in het Erasmus-lectorship en in de culturele alliantie in het raam van de Europese cultuur. U heeft onder meer verwezen naar de brochure die desbetreffend is uitgegeven.

Er wordt getracht de samenwerking met Wallonië, Baskenland, Baden-Württemberg, Polen, Hongarije en Tjechië intensief uit te werken. Daarmede geef ik aan dat, na de staatshervorming, onze partners niet langer alleen regio's of deelstaten zijn, maar ook staten. Dat is een van de redenen waarom wij, mede op uitdrukkelijke vraag van Polen, in Warschau op 6 juni jongstleden, het eerste internationaal verdrag hebben gesloten, dus niet met een deelstaat maar wel met een staat. Wij zullen zeker ter gelegenheid van de bespreking van de begroting de mogelijkheid hebben daarop nader in te gaan.

Ik heb deze voorbeelden niet gegeven om sommige dingen onder tafel te vegen maar wel om het belang van een correcte en effectieve diplomatieke vertegenwoordiging, die de belangen van Vlaanderen ook op cultureel gebied behartigt, te benadrukken.

Mijnheer Van Hooland, wanneer u stelt dat de georganiseerde diplomatieke culturele uitstraling een strategisch onderdeel van het internationaal beleid van de Vlaamse regering is, dan wil ik dat toch even nuanceren. Gelukkig dat er ook nog andere kanalen zijn. Dat is eveneens het geval in Nederland, ook in Frankrijk, dat via de Alliance Française een aantal initiatieven neemt, en in Duitsland via het Goethe-instituut. Ik deel ter zake helemaal uw opvatting. Wij mogen echter niet vergeten dat wij over die kanalen beschikken. Het diplomatieke kanaal werkt ondersteunend in plaats van concrete initiatieven te nemen, waarvoor de bevoegde diensten en het werkveld vaak beter zijn geplaatst.

De Vlaamse regering acht het essentieel dat de belangen van Vlaanderen ook, maar niet louter op cultureel gebied, door eigen diplomatieke vertegenwoordigers zouden worden waargenomen in een aantal kernlocaties in Europa en ook daarbuiten, namelijk in Den Haag, bij de Europese Unie, in Wenen, Barcelona, Washington en Tokio.

Het gaat dus over zes gemeenschapsattachés, Vlaamse diplomatieke vertegenwoordigers, die ingevolge deze afspraakregeling ook een diplomatiek statuut hebben in het kader van de organisatie en de werkzaamheden van de ambassades.

De taakomschrijving van de gemeenschapsattachés bepaalt duidelijk dat "de attaché de dagelijkse aanwezigheid verzekert van de Vlaamse Gemeenschap. Hij is dan ook het medium waarlangs alle acties om de eigenheid van de Vlaamse Gemeenschap herkenbaar te maken, gekanaliseerd en gecoördineerd worden. Hiertoe zal hij uiteraard de nodige contacten leggen met de Belgische diplomaten ter plaatse".

De principiële beslissingen van de Vlaamse regering ter zake dateren van 23 juli 1993 en van 1 september 1993. De Vlaamse regering verklaarde de zes betrekkingen op 12 januari

1994 vacant. De oproep tot de kandidaten verscheen op 15 januari 1994 in het Belgisch Staatsblad en in een aantal Vlaamse kranten. Er werden 1295 kandidaturen ingediend, ondanks de strikte selectievoorwaarden inzake opleiding en niveau. De dienst Werving en Personeelsbeweging van de administratie Ambtenarenzaken stond in voor het secretariaat van de selectieprocedures die plaatsvonden in de loop van de maanden februari en maart. Een commissie van wetenschappelijke en administratieve autoriteiten onder voorzitterschap van de vast wervingssecretaris of zijn adjunct was verantwoordelijk voor de beoordeling van de kandidaturen en heeft aan de Vlaamse regering een voorstel van aanstelling bezorgd. De Vlaamse regering zal hierover nog vóór de zomervakantie een beslissing nemen, zodat de gemeenschapsattachés na de vakantie in dienst kunnen treden op de plaatsen die ik zopas heb vernoemd.

Het beeld is natuurlijk nog niet volledig. Wanneer moet rekening worden gehouden met de economische vertegenwoordigers, die hun posten innemen na de afspraken die werden gemaakt rond de regionalisering van de BDBH, deel ik u mee dat het Verenigd Koninkrijk een belangrijk gegeven blijft. Bij een aantal initiatieven, onder meer de Splendours of Flanders in Cambridge, heeft de ambassade haar volledige medewerking verleend. Wij hebben ook beslist om een Vlaamse vertegenwoordiger in Londen te behouden, waardoor de economische vertegenwoordiging meer inhoud krijgt. Naast de zes diplomatieke en culturele vertegenwoordigers kunnen ook de economische vertegenwoordigers worden ingeschakeld bij sommige deelopdrachten. De economische vertegenwoordiger in Londen heeft een belangrijke bijdrage geleverd bij de organisatie van één van de concerten, die vóór enkele maanden werden georganiseerd.

Van den Brande

Met de beperkte middelen waarover wij beschikken moeten wij trachten om op een selectieve wijze het grootst mogelijke resultaat te bereiken.

Voorts wil ik het hebben over de investeringsprospectoren, waarvan ik het aantal zal verdubbelen. In de Verenigde Staten zullen voortaan vier in plaats van twee investeringsprospectoren werkzaam zijn, en in Zuidoost-Azië twee in plaats van één, aangevuld met een technologisch attaché.

Ten slotte zal ik mijn mening geven over ons huidig diplomatiek kader.

Sta mij toe een eenvoudige vergelijking te maken : wanneer de nieuwe wiskunde werd ingevoerd, waren de leraars wiskunde ambtshalve verplicht om zich de nieuwe wiskunde eigen te maken.

Ik beschouw het als een gewoon ambtelijke opdracht voor onze diplomaten om de nodige veerkracht te hebben en de nodige intellectuele inspanning te doen om rekening te houden met het ABC van onze staatsordening. Dat wil niet zeggen dat wij hen daarbij niet kunnen of moeten helpen. Ik heb over de staatsvorming een duidelijke brochure opgesteld die over twee tot drie weken zal verschijnen en eventueel een hulpmiddel kan zijn. Ik aanvaard de bedenking van een aantal diplomaten niet die de intellectuele luiheid tot alibi neemt om te zeggen dat zij er niets van begrijpen. Zij hebben de ambtelijke en loyale plicht op de hoogte te zijn van de staatsvorming. Sommigen kennen ze perfect. Er zijn er trouwens die ze perfect kennen. Op verschillende plaatsen in de wereld heb ik kunnen ervaren dat de besten er geen enkel probleem mee hebben. Onze ambassadeurs en diplomaten zijn niet langer alleen de vertegenwoordigers van het federale koninkrijk ; zij hebben de ambtelijke plicht om tegelijkertijd en volwaardig ook de ambas-

sadeurs te zijn van elk van de deelstaten.

Ik weet dat sommigen er over nadenken een eigen diplomatiek kader op te zetten. Wij moeten de zaken omdraaien en buiten de gerichte programma's die wij uitwerken voor gemeenschapsattachés, economische attachés en investeringsprospectoren, moeten wij een appel kunnen doen op de federale diplomaten om mee in te staan voor onze Vlaamse diplomatieke vertegenwoordiging. Ik geef een concreet voorbeeld. Wanneer er sedert 1985 in de Verenigde Staten aan een heel belangrijke Rubens-tentoonstelling werd gewerkt die om vele redenen toen niet kon doorgaan -en ik weet dat de voorzitter en ook anderen daaraan veel belang hebben gehecht- maar uiteindelijk toch werd gehouden, dan is dat niet enkel een toegevoegde waarde maar ook een zaak van culturele uitstraling voor Vlaanderen en voor het hele koninkrijk. Ik heb dat punt uitdrukkelijk naar voren gebracht in de Interministeriële conferentie voor de buitenlandse betrekkingen. Dat betekent dat er voor onze diplomaten een ordentelijke regeling moet komen inzake kosten en andere vormen van ondersteuning van hun werk. Wanneer een gemeenschap een belangrijk initiatief neemt, is het de plicht van de federale diplomaten om daaraan hun medewerking te verlenen. Ik herbevestig dat de deelstaten volledig moeten worden betrokken bij de federale diplomatie. De discussie is dus niet of dit verder al dan niet een federale bevoegdheid is. Men zal in de toekomst de diplomatieke beweging moeten bespreken met de gemeenschappen.

Mijnheer de voorzitter, een meer principieel punt is het volgende. Ik heb aan minister-president Onkelinx in het Overlegcomité, op het ogenblik dat zij een aantal maatregelen voorstelde om de benoemingen van de diplomaten in het IMF nader te bekijken, doen opmerken dat zij dat rechtens kan vragen maar zij ook goed moet weten dat zij riskeert iets

te ver te gaan. In de toekomst moet de pariteit in de diplomatieke vertegenwoordiging op de agenda worden geplaatst. Als onze federaal georganiseerde diplomaten evengoed de diplomaten zijn van de deelstaten, dan moet er rekening worden gehouden met het economisch- en handelsverkeer bij de invulling van het kader. Antwerpen is de eerste haven voor het hele gebied van Frankrijk ten noorden van Parijs, met alle economische gevolgen van dien. Voor Praag is Antwerpen de beste verbinding. 75 percent van het economisch verkeer van Polen met de Europese Unie wordt rechtstreeks met Vlaanderen gevoerd. Dezelfde cijfers gelden voor Hongarije.

Inzake samenwerking van de regio's en de staten van de Europese Unie met Oost-Europa neemt Vlaanderen de vierde of de vijfde plaats in.

Op die manier concretiseren wij stapsgewijze de uitdrukkelijke wil om op een pragmatische, realistische, maar principieel doortastende wijze onze grondwettelijke plicht en opdracht inhoud te geven.

Mijnheer Valkeniers, ik wil geen polemiek doen ontstaan met betrekking tot uw vraag over de handelszendingen. Ingevolge de staatsvorming is het perfect mogelijk dat de koninklijke prins de leiding neemt van een handelsdelegatie van één van de entiteiten van ons land. Er bestaat geen enkele grondwettelijke bepaling die dit zou kunnen verhinderen. Het is wel logisch dat hierover de nodige afspraken worden gemaakt. Wanneer wij in het najaar of in het begin van volgend jaar op vraag van heel veel ondernemers een belangrijke zending organiseren, is het perfect aanvaardbaar dat iemand van het koninklijk huis de leiding neemt.

Wat de ereconsuls betreft, kan ik u meedelen dat hun diplomatieke status zeer broos is. Zij kunnen nochtans nuttig werk verrichten. Ik heb hierover geen uitgesproken mening, maar er kan worden nagegaan of zij

Van den Brande

als een versterking van het diplomatiek korps kunnen worden beschouwd.

Het is noodzakelijk dat Vlaanderen in de toekomst bij zijn buitenlandse betrekkingen wordt ondersteund door een aantal experts, werkzaam op de belangrijkste plaatsen in de wereld en op het hoogste niveau.

Sommige elementen uit mijn antwoord zullen zeker opnieuw aan bod komen bij de bespreking van de begroting en van de beleidsbrief Buitenlandse Zaken.

De voorzitter : De heer Van Hooland heeft het woord.

De heer R. Van Hooland : Mijnheer de voorzitter, ik ben de minister-president dankbaar voor zijn omstandig antwoord.

Het is misschien jammer dat deze bespreking niet in de openbare vergadering kan worden gehouden, hoewel alle geïnteresseerden aanwezig zijn, de pers inbegrepen. Dit debat zou echter nog in een ruimer kader worden gevoerd tijdens een plenaire vergadering van de Vlaamse Raad.

Mijnheer de minister-president, indien ik u goed heb begrepen, zullen er geen aparte culturele attachés worden aangesteld.

Minister-president L. Van den Brande : Dat klopt. Ik heb dit niet expliciet gezegd, maar mijn antwoord impliceert dat er geen aparte culturele attachés zullen worden aangesteld omdat de gemeenschapsattachés instaan voor alle aspecten van onze externe relaties.

De heer R. Van Hooland : U zegt dus dat er geen aparte culturele attachés zullen worden aangesteld. Het kan maar duidelijk zijn voor diegenen die hier niet aanwezig zijn.

U zegt ook dat de werving en de selectie moeten gebeuren door het Vast Wervingssecretariaat. Indien ik

daarstraks goed heb geluisterd dan is de werving gebeurd door de Vlaamse administratie en had de selectie plaats onder de leiding van de Vast Wervingssecretaris. Indien dit niet het geval was dan zou ik daartegen formeel protesteren. Ik heb mij trouwens steeds verzet tegen de algemene bevoegdheid van het Vast Wervingssecretariaat inzake werving en selectie voor de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest, want die bevoegdheid is onterecht. Ik zal hier echter niet uitweiden over het decreet bestuurlijk beleid. Dat er 1296 kandidaten zijn opgedaagd lijkt mij te wijzen op een slechte werking van het systeem.

Mijnheer de voorzitter, er bestaat een cultureel akkoord tussen België en Groot-Brittannië. Op het organigram organisatiestructuur van de Belgische ambassade in Londen staan zaakgelastigden bevoegd voor economie, militaire aangelegenheden en landbouw. U zegt dat de culturele aangelegenheden volledig onder de bevoegdheid vallen van de Vlaamse Gemeenschap. In Groot-Brittannië echter is niemand verantwoordelijk voor de culturele aangelegenheden. Er werden te Cambridge en te Londen wel uitstekende initiatieven genomen maar het volstaat niet om met steun her en der allerlei activiteiten op het getouw te zetten. Wij moeten de formele mogelijkheden benutten.

U hebt wel gezegd dat wij de culturele attachés moeten steunen. Wij moeten dan ook nader bekijken welke middelen wij eraan besteden. Bij nader onderzoek lijkt dat weinig of niets. Wij moeten, ter bevordering van onze cultuur in het buitenland, samen met de federale diplomaten maar ook zonder als het moet, een meer effectieve politiek voeren ter bevordering van onze cultuur in het buitenland.

Wij kunnen ons niet veroorloven om nog vijf of tien jaar aan te zien hoe de Vlaamse belangen worden behartigd door handelsattachés of door andere diplomatieke vertegenwoor-

digers. Het is toch onaanvaardbaar dat een diplomaat van een hoog niveau niet op de hoogte is van de staatsvorming en niet in staat is om de federalisering in het buitenland uit te leggen.

Ik ben blij dat ik dit probleem hier heb kunnen uiteenzetten. Ik heb enkele keren verwezen naar Engeland om zeer goede redenen, meer bepaald de Europese cohesie, die met culturele samenwerking kan gebaat zijn.

Ik heb het in mijn interpellatie niet gehad over de folders die in Engeland worden verspreid en waarvan ik mij afvraag of een vertegenwoordiger van Vlaanderen — al dan niet een diplomaat — deze ooit van nabij heeft bekeken. Ik wil het niet hebben over Flanders Expo of over Ghent Expo, maar een brochure met een Nederlandse vlag over de belangrijke toeristische plaatsen in Gent tart alle verbeelding. Ik lees in deze brochure dat men na een vermoeiende dag terecht kan in een "leisure club" voor een "work-out". Ik vraag mij af of de gemiddelde Vlaming weet wat hiermee wordt bedoeld. Dit voorbeeld maakt echter geen deel uit van mijn interpellatie. Ik heb het niet gehad over dit soort van futiliteiten, maar over de grond van de zaak.

De voorzitter : De heer Van Nieuwenhuysen heeft het woord.

De heer L. Van Nieuwenhuysen : Mijnheer de voorzitter, in de eerste plaats verheug ik mij over het uitgesproken voornemen om de culturele samenwerking met Nederland te intensiveren met het oog op de uitstraling van de Nederlandse cultuur. Dit moet gebeuren op basis van concrete afspraken.

De minister-president verklaart dat de internationale verdragen niet zullen worden beperkt tot de regio's. Mijnheer de minister-president, u hebt in dat verband verwezen naar een verdrag dat werd gesloten met Polen. Dit voorbeeld is echter niet

Van Nieuwenhuysen

zo relevant omdat alle Oosteuropese landen vragende partij zijn inzake het sluiten van internationale verdragen.

Als bijkomende vraag had ik graag vernomen of er verdragen zullen worden gesloten met andere dan Oosteuropese landen.

Wat de Belgische diplomaten betreft, vrees ik dat hun loyauteit nog altijd op de eerste plaats naar België zal gaan, hoewel zij aan hun grondwettelijke verplichtingen moeten voldoen. Op het vlak van de buitenlandse handel blijft het Belgisch niveau immers nog altijd prioritair. Een Vlaamse zending naar China moest vorig jaar immers worden afgelast omdat de Belgische zending, die oorspronkelijk in een andere periode was gepland, toevallig samenviel met de Vlaamse.

In Londen werd vorig jaar een zeer geslaagde Vlaamse week georganiseerd. Men was van plan om dit initiatief dit jaar te herhalen. Dit kon echter niet doorgaan omdat uitgerekend in die periode een zending van de BDBH onder leiding van Prins Philip naar Londen zou gaan in het kader van de bevrijdingsfestiviteiten. Deze voorbeelden tonen aan dat het Vlaamse niveau in de praktijk altijd op de tweede plaats komt. Dit geldt volgens mij eveneens op het vlak van de Belgische diplomatie.

De heer L. Dierickx : Mijnheer de voorzitter, ten eerste, het samenwerkingsakkoord dat tussen de gewesten en de federale overheid werd gesloten inzake buitenlandse handel, verdient navolging. Het is prachtig en geeft blijk van federale loyauteit dat een door de Waalse gemeenschap aangesteld ambtenaar de belangen behartigt van Vlaamse bedrijven, en omgekeerd. Dit gegeven zou in het buitenland bekend moeten zijn. De vraag rijst of dat gedeeltelijk ook niet kan voor de culturele gelegenheden, die niet allemaal taalgebonden zijn. Ik denk hier onder

meer aan dans, muziek en plastische kunsten. Het is belangrijk vertrouwen te kunnen schenken aan een ambtenaar aangesteld door een andere instantie dan door de Vlaamse Gemeenschap.

Ten tweede wil ik de aandacht van de minister-president vestigen op een meer juridisch-institutioneel probleem. Hij spreekt over de volledige betrokkenheid van de Vlaamse Gemeenschap in de Interministeriële conferentie. Wat houdt dat eigenlijk in ? Betekent dit dat er slechts bij consensus een beslissing kan worden genomen of dat de betrokkenheid van de Vlaamse regering slechts speelt wanneer die consensusregel 100 procent wordt nageleefd ? Gelden dezelfde regels als in de Europese Ministerraad, waar er slechts een consensus is wanneer er niemand van zijn vetorecht gebruik maakt ?

De voorzitter : Minister-president Van den Brande heeft het woord.

Minister-president L. Van den Brande : Mijnheer de voorzitter, ik weet dat de heer Van Hooland nogal wat belang hecht aan de procedure. Ten eerste, de wervingsprocedure is vastgelegd in het ambtenarenstatuut. Dat moesten wij respecteren.

Inzake het opvullen van de opdrachten rijst echter de vraag of, alhoewel het om meertalige kandidaten met een goede opleiding gaat, geen voorrang moet worden gegeven aan oudere kandidaten. Met alle respect voor de leeftijd vraag ik mij af of iemand van 24 jaar de uitstraling of de mogelijkheid heeft om de taak van gemeenschapsattaché op zich te nemen. Het is niet altijd eenvoudig, en dat zou in de voorwaarden moeten worden bepaald.

De heer Van Hooland : Er zouden zou dan ook geen 1296 kandidaten zijn.

Minister-president L. Van den Brande : "De selectiecommissie staat onder het voorzitterschap van de vast wervingssecretaris en is samengesteld uit twee leidende ambtenaren

Externe Betrekkingen plus twee externe deskundigen. Het secretariaat van de selectie en de uiteindelijke werving ligt bij de Vlaamse ambtenarenadministratie na beslissing van de Vlaamse regering."

Deze bepaling komt maximaal tegemoet aan uw zorg. Ik weet dat er nog een ruimere discussie kan worden gevoerd over het Vast Wervingssecretariaat.

Het is niet de bedoeling van deze interpellatie om beschouwingen te maken over het United Kingdom.

De heer R. Van Hooland : Had men die beschouwingen maar vroeger gemaakt.

Minister-president L. Van den Brande : Ik heb geprobeerd te peilen naar de regionale verhoudingen in het Verenigd Koninkrijk. De Schotten beweren wel dat zij tot een natie behoren, maar weigeren te zeggen dat zij streven naar een onafhankelijke staat. Het is onmogelijk om de regionale dimensies van de verschillende lidstaten onder een zelfde noemer te brengen.

Voor de Britten betekent subsidiariteit dat Brussel niets mag beslissen, maar dat Londen alles beslist. Zij schijnen te vergeten dat er geen Schots, noch een Welsh of een Noordiers parlement is. Toen mevrouw Thatcher de eerste keer deelnam aan de verkiezingen, beloofde zij dat er een Schots parlement zou worden opgericht, in de hoop de Schotten achter zich te krijgen. Deze belofte werd echter niet nagekomen.

De ministers voor Schotland, Engeland, Wales en Noord-Ierland moeten niet noodzakelijkerwijze tot dat gebied behoren. Zij beschikken over een ploeg van deskundigen die zich richten op de ontwikkeling van de regio's in het Verenigd Koninkrijk. Gezien hun cultuur is het voor de Britten moeilijk om zich een beeld te vormen van onze werkelijkheid.

Van den Brande

In vele landen wordt deze werkelijkheid echter als heel evident beschouwd. Ik heb onlangs nog een gesprek gevoerd met de Amerikaanse ambassadeur naar aanleiding van een krantartikel waarin werd gesuggereerd dat er minder investeringen worden gedaan omwille van de staatshervorming. Dit is uiteraard klinkklare onzin. De Amerikanen weten maar al te goed hoe een federaal systeem functioneert. Dit geldt eveneens voor de Duitsers. Wanneer BASF wil investeren in Vlaanderen, weten zij zeer goed tot wie zij zich moeten richten.

Wij hoeven geen psychoanalyse te maken van de Britten, dit wordt al door vele anderen gedaan. Hun schijnbaar onbegrip voor de toestand in ons land heeft uiteraard ook te maken met een ontzaglijke hypocrisie. Omdat zij niet kunnen afrekenen met een aantal regionale stromingen in hun eigen land, spuien zij kritiek op Brussel.

Mijnheer Van Hooland, u hebt gesproken over een folder. Ik heb hierbij ook een aantal bedenkingen. Het zou goed zijn om — zonder betuttelend op te treden — enige eenheid te brengen in dergelijke publicaties.

Mijnheer Van Nieuwenhuysen, u hebt een vraag gesteld over de internationale verdragen. Het verdrag met Polen is niet uitsluitend op hun initiatief tot stand gekomen. In september zal er wellicht ook een verdrag worden gesloten met Hongarije.

Het is mijn bedoeling om met Zuid-Afrika een verdrag te sluiten. Wij moeten daarvoor de tijd nemen. De vraag rijst of er met Nederland een globaal verdrag moet tot stand komen. Wellicht omwille van de bijzondere relaties met dit land pleiten sommigen ervoor om een aantal deelafspraken te maken. De bedoeling is niet ons te beperken tot de landen van Oost-Europa. Er zullen

zeker nog andere akkoorden worden afgesloten.

Mijnheer Dierickx, het moet inderdaad mogelijk zijn om de afspraken die werden gemaakt inzake buitenlandse handel ook voor de culturele aangelegenheden te laten gelden. Het zou nogal kras zijn dat, indien een persoon of een bedrijf in het buitenland een beroep doet op een attaché van een andere taalrol, niet zou worden geholpen. Dat is de basis van het samenwerkingsakkoord. Wij moeten geen complexen hebben en hopen dat het systeem werkt.

Op het vlak van de cultuur ben ik geen tegenstander van gezamenlijke initiatieven tussen Vlaanderen en Wallonië. De Vlamingen in Parijs bijvoorbeeld, hebben mij gevraagd iets op te zetten naar aanleiding van een Vlaamse week in Parijs. Dergelijke initiatieven moeten worden gesteund. Er zal daar trouwens in het najaar een belangrijk evenement plaatsvinden. Sommige segmenten van de cultuur hebben inderdaad niet per se met taal te maken. Ik meen echter dat de samenwerking op het vlak van de cultuur niet op dezelfde manier kan worden georganiseerd als op het vlak van de buitenlandse handel.

De betrokkenheid is geen mistig gegeven. Ik geef een concreet voorbeeld. Er is de discussie over de plaats, de status en de situatie van onze economische attachés ten opzichte van de ambassades. Ik heb dit probleem namens alle deelstaten van ons land naar voren gebracht in de laatste Interministeriële conferentie. Er werd besloten dat de instructies op basis waarvan de economische attachés moeten werken en hun verhouding tot de diplomatieke vertegenwoordiging, gezamenlijk zullen worden vastgelegd. Betrokkenheid betekent dus dat er consensus is, zolang de mogelijkheid bestaat dat een van de entiteiten zich niet zou terugvinden in de consensus. De vergelijking met wat er gebeurd is op de topvergadering van Corfu, is ietwat overdreven. De vraag is hoe gestalte

kan worden gegeven aan onze be trachtungen en zien hoe het kan werken.

De voorzitter : De heer Dierickx heeft het woord.

De heer L. Dierickx : Mijnheer de minister-president, dat wil dus zeggen dat, wanneer een van de gewesten neen zegt, er geen consensus is.

De voorzitter : Minister-president Van den Brande heeft het woord.

Minister-president L. Van den Brande : Dan is er nog altijd de procedure voor het Overlegcomité. Ik verwijs naar de Europese Raad voor Onderzoek waar, als een van de partners zich bij de stemming onthoudt, men toch tot een besluitvorming komt. Dat heb gisteren nog kunnen meemaken. De vier fasen van de besluitvorming gaan van informatie tot medebeslissingsrecht. Betrokkenheid betekent meer dan informatie of rechtvaardiging, het betekent samen besluiten nemen.

De heer R. Van Hooland : Ik denk dat er een misverstand bestaat over het tweede punt dat ik zopas heb toegelicht.

Mijnheer de minister-president, uw reflecties en ontboezemingen over Groot-Brittannië hebben mij ten zeerste geboeid, maar dit had niets te maken met mijn vraag. Aangezien er een cultureel akkoord bestaat tussen België en Groot-Brittannië, aangezien in de organisatiestructuur geen enkele functie of deelfunctie verwijst naar de behartiging van de cultuur, en ofschoon de Vlaamse Gemeenschap volledig bevoegd is voor culturele aangelegenheden, vraag ik mij af wie zich uiteindelijk met deze aangelegenheid bezighoudt, temeer omdat Londen niet behoort tot de groep van zes steden waarnaar een gemeenschapsattaché zal worden gestuurd.

Minister-president L. Van den Brande : Mijnheer Van Hooland, er werd een beslissing genomen inzake de aanstelling van zes gemeenschapsat-

Van den Brande

tachés. Deze aanstelling moet ook budgettair kunnen worden verantwoord. Ik sluit niet uit dat er progressief nog andere gemeenschapsattachés kunnen worden aangesteld. In dat geval moet worden overwogen om een gemeenschapsattaché naar Groot-Brittannië te sturen. Terloops vermeld ik dat de administratie Externe Betrekkingen grondig werd gereorganiseerd en dat werd beslist om deze dienst uit te

breiden. Het is de bedoeling dat de initiatieven die met betrekking tot Groot-Brittannië worden ontwikkeld, ondertussen vanuit Brussel worden opgevolgd. Ik ben mij ervan bewust dat deze situatie niet ideaal is, maar wij waren genoodzaakt ons te beperken tot zes steden. Niemand zal tegenspreken dat de Europese Unie een absolute must is. Voorts werd geopteerd voor Washington, Tokyo, Wenen — niet onbelangrijk in Centraal-Europa —, Barcelona —

hierover kan wellicht worden gediscussieerd —, en Den Haag. Onze aanwezigheid in Den Haag is ongetwijfeld ten zeerste gewenst en ondersteunt onze specifieke bilaterale verhoudingen met Nederland.

— *Het incident wordt gesloten om 15.45 uur.*

HANDELINGEN

De handelingen zijn het woordelijk verslag van de plenaire vergaderingen en van de in openbare commissievergaderingen gehouden interpellaties.

Ze worden in twee edities uitgegeven :

- de eerste, met witte kaft en het embleem van de Vlaamse Raad in goudkleur, bevat de handelingen van de plenaire vergaderingen ;
- de tweede, met witte kaft en met onderaan rechts de letter C met een chronologisch volgnummer, de vermelding van de commissie met het volgnummer van de vergadering per commissie, bevat de handelingen van de in openbare commissievergaderingen gehouden interpellaties. Per commissie en per vergadering wordt een editie van de handelingen uitgegeven.

AZRV : Commissie voor de Algemene Zaken, het Reglement en de Verzoekschriften

BAAZ : Commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden en Ambtenarenzaken

BEAG : Commissie voor Buitenlandse en Europese Aangelegenheden

CULT : Commissie voor Cultuur

EELW : Commissie voor Economie, Energie, Landbouw en Werkgelegenheid

FIBE : Commissie voor Financiën en Begroting

HROL : Commissie voor Huisvesting, Ruimtelijke Ordening en Landinrichting

LENA : Commissie voor Leefmilieu en Natuurbehoud

MEDI : Commissie voor de Media

ONVW : Commissie voor Onderwijs, Vorming en Wetenschapsbeleid

OPVV : Commissie voor Openbare Werken en Vervoer

SAMW : Commissie voor Samenwerking

WEGE : Commissie voor Welzijn en Gezondheid